

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים ח' בכסלו תשע"א
15 בנובמבר 2010
270/2010

האוכלוסייה המוסלמית בישראל - נתונים לרגל חג הקורבן

The Moslem Population in Israel

לתרגום ההודעה לערבית

חג הקורבן عيد الاضحى - עיד אל אדחא (המכונה גם "החג הגדול"), הוא חג מוסלמי המציין את המועד לקיום החג, העלייה לרגל. הוא נחגג החל מהיום העשירי של חודש ד'ו-אל-חג'ה, הוא החודש האחרון בלוח המוסלמי, ונמשך ארבעה ימים. העלייה לרגל עצמה נמשכת כשבוע, וחג הקורבן מציין את אחד השיאים במהלך הטקסים הנהוגים בה. אלו שמקיימים את החג בביתם מקיימים טקס דומה לזה הנהוג באותו יום במכה, שעיקרו הקרבת טלה קורבן והכנת בשרו למאכל בסעודת החג או כתרומה לעניים. מקובל לקשר חג זה לסיפור "עקדת ישמעאל", המקביל לסיפור "עקדת יצחק" המופיע במקרא (מתוך ויקיפדיה).

- בסוף שנת 2009 נאמדה האוכלוסייה המוסלמית ב-1.286.5 מיליון נפש, גידול של כ-32 אלף תושבים לעומת סוף שנת 2008.
- המספר הגדול ביותר של תושבים מוסלמים מתגורר בעיר **ירושלים** כ-264 אלף, והם מהווים 20.5% מכלל המוסלמים בישראל ו-34.2% מכלל תושבי העיר. היישוב השני מבחינת מספר תושביו המוסלמים הוא **רהט**, בה מתגוררים 51.6 אלף מוסלמים, **נצרת** (49.6 אלף) ו**ואום אל-פחם** (46 אלף).
- בשנת 2009, **שיעור הפרייון הכולל** (מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת במהלך חייה) באוכלוסייה המוסלמית עמד על 3.7 ילדים לאישה, לאחר ירידה מ-4.7 ילדים לאישה בשנת 2000.
- **אחוז ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי** בשנת 2009 בקרב מוסלמים בגילאי 15 ומעלה היה 39.8% (61.0% בקרב גברים ו-18.0% בקרב נשים).
- בקרב האוכלוסייה המוסלמית, 9% מגדירים את עצמם כדתיים מאוד, 51% כדתיים, 29% כלא כל כך דתיים ו-10% כלא דתיים.
- סך ההוצאה החודשית לתצרוכת במשקי בית מוסלמים¹ מסתכמת ב-10,317 ₪ לעומת 13,625 ₪ במשקי בית יהודים.
- ההוצאה החודשית **לבשר ועופות** במשקי בית מוסלמים היא פי 2 משאר במשקי בית יהודים – 610 ₪ לעומת 297 ₪ בהתאמה.
- בחינוך העברי שיעור הזכאים לבגרות גבוה מזה בחינוך הערבי – 56% לעומת 45%.
- בשנת תשס"ט כלל הסטודנטים המוסלמים באוניברסיטאות היוו 6.5% (7,867 סטודנטים) מכלל הסטודנטים לעומת 3.1% (2,086 סטודנטים) בשנת תש"ן.
- הסטודנטים המוסלמים באוניברסיטאות נוטים ללמוד מקצועות עזר רפואיים ופחות נוטים ללמוד הנדסה ואדריכלות לעומת הסטודנטים היהודיים.

¹ משקי בית מוסלמים מוגדרים כמשקי בית שבהם הדת היא מוסלמית או דרוזית

נתונים דמוגרפיים :

- בסוף שנת 2009 נאמדה האוכלוסייה המוסלמית ב-1.286.5 מיליון נפש, גידול של כ-32 אלף תושבים לעומת סוף שנת 2008.
- שיעור הגידול של האוכלוסייה המוסלמית נמצא במגמת ירידה: מ-3.8% בשנת 2000 ל-2.6% בשנת 2009. עם זאת שיעור הגידול של אוכלוסייה זו הוא הגבוה ביותר בישראל: שיעור הגידול של הדרוזים ב-2009 היה 1.7%, של הנוצרים הערבים – 1.0%, ושל היהודים והאחרים – 1.6%.
- יותר ממחצית מהאוכלוסייה המוסלמית מרוכזת באזור הצפון (37.1% במחוז הצפון ו-14.3% במחוז חיפה). עוד 21.3% גרים במחוז ירושלים. היתר גרים במחוז המרכז (11.2%) ובמחוז הדרום (15.0%). רק 1.1% גרים במחוז תל אביב.
- המספר הגדול ביותר של תושבים מוסלמים מתגורר בעיר **ירושלים** כ-264 אלף, והם מהווים 20.5% מכלל המוסלמים בישראל ו-34.2% מכלל תושבי העיר. היישוב השני מבחינת מספר תושביו המוסלמים הוא רהט, בה מתגוררים 51.6 אלף מוסלמים, המהווים 99.8% מכלל תושבי העיר. ישובים נוספים בהם ריכוז גבוה של האוכלוסייה המוסלמית הם נצרת (49.6 אלף) ואום אל-פחם (46 אלף).
- האוכלוסייה המוסלמית היא "אוכלוסייה צעירה"; אחוז הילדים בה גבוה ואחוז הקשישים נמוך. 39.6% מהאוכלוסייה המוסלמית הם בגיל 0-14 (כ-510 אלף) ורק 3.3% מהם בגיל 65 ומעלה (כ-43 אלף). מבנה גילים זה הוא תוצאה של רמת פריון גבוהה של הנשים המוסלמיות. יחד עם זאת, שיעור הפריון הכולל (מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת במהלך חייה) ירד משנת 2000 בכליל אחד לאישה.
- בשנת 2009, **שיעור הפריון הכולל** (מספר הילדים הממוצע שאישה צפויה ללדת במהלך חייה) באוכלוסייה המוסלמית עמד על 3.7 ילדים לאישה, לאחר ירידה מ-4.7 ילדים לאישה בשנת 2000.
- רמת הפריון של הנשים המוסלמיות גבוהה מזו של שאר קבוצות הדת בישראל (יהודיות 2.9, דרוזיות 2.5, נוצריות 2.2) וכן מזו הקיימת בחלק ממדינות ערב (סוריה 3.3, מצרים 3.0 ולבנון 2.3).
- שיעור הפריון הגבוה ביותר היה בקרב מוסלמיות שהתגוררו במחוז הדרום - 5.7 ילדים לאישה ושיעור הפריון הנמוך ביותר היה בקרב מוסלמיות ממחוז הצפון - 3.1 ילדים לאישה.
- בשנת 2008, **גיל הנישואין הממוצע** של חתנים מוסלמים שנישאו לראשונה (26.1) היה נמוך ביחס לנישאים בני שאר הדתות (יהודים 27.9, נוצרים 29.7 ודרוזים 27.4). באותה שנה, גיל הנישואין הממוצע של כלות מוסלמיות שנישאו לראשונה (21.3) היה נמוך ביחס לנישאות בנות שאר הדתות (יהודיות 25.7, נוצריות 24.9 ודרוזיות 22.5).
- באוכלוסייה המוסלמית כ-236 אלף משקי בית³, המהווים כ-11% מכלל משקי הבית בישראל.
- גודל משק הבית הממוצע 5.0 נפשות. מרבית משקי הבית (95%) הם משקי בית משפחתיים הכוללים לפחות משפחה אחת. יתרת משקי הבית הם משקי בית לא משפחתיים, שברובם (92%) אלו משקי בית של אדם שגר לבד.
- כ-39% ממשקי הבית שבראשם עמד מוסלמי מונים 6 נפשות או יותר, בהשוואה לכ-9% בלבד ממשקי הבית שבראשם עמד יהודי.

² לשנת 2009. מקור: WWW.PR.B.ORG

³ משק בית – מוגדר כאדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. משק בית יכול לכלול אנשים שאינם קרובי משפחה. משק בית משפחתי: משק בית שיש בו לפחות משפחה אחת. הנתונים על משקי בית ומשפחות מבוססים על סקר כוח אדם לשנת 2009, הנתונים אינם כוללים את הגרים במוסדות, בקיבוצים, במעונות סטודנטים ואת הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום ואחרים)

- בישראל כ-231 אלף משפחות⁴ מוסלמיות. רוב המשפחות המוסלמיות מורכבות מזוג עם ילדים בהן לפחות אחד הוא בגיל עד 17 (73%); כ-7% מהמשפחות מורכבות מזוג ללא ילדים; כ-5% מהמשפחות הן חד הוריות עם ילדים שהצעיר בהם בגיל עד 17.
- מספר הילדים הממוצע עד גיל 17 במשפחות מוסלמיות עם ילדים עד גיל זה הוא 3.03, גבוה כמעט בנפש לעומת ממוצע הילדים עד גיל 17 במשפחות היהודיות (2.25).

עבודה:

- **אחוז ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי בשנת 2009** בקרב מוסלמים בגילאי 15 ומעלה היה 39.8% (61.0% בקרב גברים ו-18.0% בקרב נשים). יש לציין כי שיעור השתתפות הנשים נמוך משמעותית בהשוואה לאחוז זה בקרב יהודיות, נוצריות ודרוזיות (57.9%, 49.7% ו-22.2% בהתאמה).
- 65% מהמועסקים המוסלמים עובדים ב-4 **ענפי כלכלה עיקריים** – 20.0% בענף הבינוי, כ-18.0% בענף מסחר סיטוני וקמעוני, תיקון כלי רכב מנועיים, אופנועים, קטנועים, וטובין לשימוש אישי וביתי כ-14.0% בענף החינוך וכ-14.0% בענף התעשייה.
- 26.0% מהגברים המוסלמים המועסקים עובדים בבינוי, כ-17% – בענף מסחר סיטוני וקמעוני, תיקון כלי רכב מנועיים, אופנועים, קטנועים, וטובין לשימוש אישי וביתי, וכ-16.0% בענף התעשייה. מהנשים המוסלמיות המועסקות, כ-47% מועסקות בענף החינוך, כ-19.0% בענף מסחר סיטוני וקמעוני, תיקון כלי רכב מנועיים, אופנועים, קטנועים, וטובין לשימוש אישי וביתי, וכ-6% בענף התעשייה.
- 82.0% מהמועסקים המוסלמים עובדים ב-4 **משלחי יד עיקריים** – 40.0% הינם עובדים מקצועיים בתעשייה, בבינוי ועובדים מקצועיים אחרים, כ-16.0% הינם סוכנים, עובדי מכירות ועובדי שירותים כ-14.0% הינם עובדים בלתי-מקצועיים ו-12.0% הינם בעלי מקצועות חופשיים וטכניים.
- 50% מהגברים המוסלמים המועסקים הינם עובדים מקצועיים בתעשייה, בבינוי ועובדים מקצועיים אחרים, כ-15.0% הינם סוכנים, עובדי מכירות ועובדי שירותים וכ-14.0% הינם עובדים בלתי-מקצועיים.
- 35% מהנשים המוסלמיות המועסקות הינן בעלות מקצועות חופשיים וטכניים, כ-23% הינן סוכנות, עובדות מכירות ועובדות שירותים, וכ-13.0% הינן עובדות בלתי-מקצועיות.
- **אחוז הבלתי מועסקים בקרב מוסלמים בגילאי 15 ומעלה** היה 9.3%.
- צפיפות הדיור במשקי בית מוסלמים עמדה על 1.55 נפשות לחדר.
- ב-175.9 אלף משקי בית של מוסלמים (75% מכלל משקי הבית המוסלמים) היה מועסק אחד לפחות (110.1 אלף משקי בית עם מועסק אחד בלבד, ו-65.8 אלף משקי בית עם שני מועסקים ויותר).

⁴ משפחה – מוגדרת כמשפחה גרעינית של שני אנשים או יותר החולקים משק בית אחד וקשורים זה לזה כבעל ואישה, כזוג ללא נישואין, או כהורה וילד. סוגי המשפחה העיקריים הם: זוג בלבד, זוג עם ילדים (בקבוצות גיל שונות לפי גיל הילד הצעיר) או הורה יחיד (משפחה חד-הורית) עם ילדים.

חינוך:

נתוני בגרות

שיעור הזכאים לתעודת בגרות מבין תלמידי כיתות יב' הגיע ב-2009 ל-54%. בחינוך העברי שיעור הזכאים גבוה מזה בחינוך הערבי – 56% לעומת 45%. שיעורי הזכאות בקרב הבנות גבוהים מאלה שבקרב הבנים, הן בחינוך העברי – 62% לעומת 51%, והן בחינוך הערבי 54% לעומת 35%, בהתאמה.

השכלה גבוהה

א. **אוניברסיטאות** - בשנת תשס"ט כלל הסטודנטים המוסלמים באוניברסיטאות היוו 6.5% (7,867 סטודנטים)

מכלל הסטודנטים לעומת 3.1% (2,086 סטודנטים) בשנת תש"ן על פי הפירוט הבא:

i. בתואר ראשון המוסלמים היוו 7.9% (5,959 סטודנטים) מכלל הסטודנטים לתואר ראשון, לעומת 3.6% (1,635 סטודנטים) בשנת תש"ן. הנשים המוסלמיות מהוות 62.8% מכלל הסטודנטים המוסלמים הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטאות.

ii. בתואר שני המוסלמים היוו 4.4% (1,511 סטודנטים) מכלל הסטודנטים לתואר שני בשנת תשס"ט, לעומת 1.9% (328 סטודנטים) בשנת תש"ן. הנשים מהוות 55.7% מכלל הסטודנטים המוסלמים בשנת תשס"ט, הלומדים באוניברסיטאות לתואר שני.

iii. בתואר שלישי היוו המוסלמים 2.4% (247 סטודנטים) מכלל הסטודנטים בשנת תשס"ט. בשנת תש"ן היה אותו אחוז, אך מספרם הגיע ל-90 סטודנטים בלבד. הנשים במוסלמיות בשנת תשס"ט מהוות 36.8% מכלל הסטודנטים המוסלמים הלומדים באוניברסיטאות לתואר שלישי.

iv. 186 סטודנטים מוסלמים נוספים למדו ללימודי תעודה באוניברסיטאות.

ב. **מכללות אקדמיות** - בשנת תשס"ט היו הסטודנטים המוסלמים במכללות אקדמיות 3.8% (2,946 סטודנטים)

מכלל הסטודנטים לתואר ראשון. הנשים המוסלמיות היו 45.5% מכלל הסטודנטים המוסלמים הלומדים לתואר ראשון.

ג. **מכללות אקדמיות לחינוך** - הסטודנטים המוסלמים במכללות אקדמיות לחינוך מהווים 23.9% (5,823 סטודנטים) מכלל הסטודנטים לתואר ראשון. הנשים המוסלמיות מהוות 85.8% מכלל הסטודנטים המוסלמים הלומדים לתואר ראשון.

ד. **האוניברסיטה הפתוחה** - בשנת תשס"ט כלל הסטודנטים המוסלמים באוניברסיטה הפתוחה היוו 4.9% (2,120 סטודנטים)

מכלל הסטודנטים לתואר ראשון. הנשים המוסלמיות מהוות 61.4% מכלל הסטודנטים המוסלמים הלומדים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה.

הסטודנטים המוסלמים באוניברסיטאות נוטים ללמוד מקצועות עזר רפואיים; 19% מהמוסלמים שלמדו לתואר ראשון למדו מקצועות עזר רפואיים לעומת 6.6% בלבד מהיהודים. הם נוטים פחות ללמוד הנדסה ואדריכלות (9.6% מהמוסלמים לעומת 20.2% מהיהודים). בתואר שני ושלישי התחום הנפוץ ביותר בקרב המוסלמים היה מדעי הרוח (41%) כאשר אצל היהודים התחום השכיח ביותר מדעי החברה בתואר שני ומתמטיקה ומדעי הטבע בתואר שלישי (ראו טבלה).

לוח א. השוואה התפלגות סטודנטים עפ"י תחומי לימוד ורמת תואר באוניברסיטאות בלבד:

רמת תואר	קבוצת אוכלוסייה	מדעי הרוח	מדעי החברה	משפטים	רפואה	מקצועות עזר ריפואים	מתמטיקה ומדעי הטבע	חקלאות	הנדסה ואדריכלות
תואר ראשון	יהודים	18.8%	31.9%	4.5%	1.7%	6.6%	15.1%	1.2%	20.2%
	מוסלמים	22.4%	29.7%	2.5%	2.4%	19.0%	13.9%	0.5%	9.6%
תואר שני	יהודים	21.3%	40.0%	7.1%	5.8%	5.0%	11.9%	1.7%	7.2%
	מוסלמים	41.1%	22.0%	3.8%	12.9%	12.3%	5.3%	0.1%	2.5%
תואר שלישי	יהודים	24.9%	17.2%	1.8%	5.0%	1.8%	38.6%	2.9%	7.8%
	מוסלמים	41.4%	21.5%	0.4%	3.7%	3.3%	25.6%	0.4%	3.7%

נתונים מתוך הסקר החברתי. 2009 - דתיות ומסורת בקרב האוכלוסייה המוסלמית

מידת דתיות

בקרב האוכלוסייה המוסלמית, 9% מגדירים את עצמם כדתיים מאוד, 51% כדתיים, 29% כלא כל כך דתיים ו-10% כלא דתיים.

נשים דתיות יותר מגברים, מבוגרים דתיים יותר מצעירים:

בקרב הגברים המוסלמים: 7% מגדירים עצמם כדתיים מאד, 44% דתיים, 33% לא כל כך דתיים, ו-16% לא דתיים.

בקרב הנשים המוסלמיות: 12% דתיות מאד, 58% דתיות, 25% לא כל כך דתיות, ו-5% לא דתיות.

לוח ב. מידת הדתיות לפי גיל (אחוזים לפי גיל)

קבוצת גיל			סך כולל		מידת דתיות
50 ומעלה	49-30	29-20	אחוזים	מספרים מוחלטים (אלפים)	
131.8	304.1	174.0		609.9	סך כולל* באלפים
100	100	100	100		אחוזים
24	6	..	9	57.3	דתי מאוד
51	54	46	51	311.0	דתי
20	30	35	29	177.5	לא כל כך דתי
..	11	14	10	63.5	לא דתי

.. נתונים שאינם ניתנים לפרסום בשל מיעוט תצפיות וטעויות דגימה גדולות
* כולל מידת דתיות לא ידועה

שמירה על המסורת הדתית

לשאלה "באיזו מידה אתה מקפיד לשמור על המסורת הדתית?": 45% מקפידים "במידה רבה מאד", 43% "במידה רבה", 10% "במידה מועטה" ורק- 2% "בכלל לא".

לוח ג. שמירה על המסורת הדתית לפי הגדרה עצמית של מידת הדתיות

(אחוזים לפי מידת דתיות)

הערכה עצמית של מידת השמירה על המסורת הדתית				סך הכל		מידת דתיות
בכלל לא	במידה מועטה	במידה רבה	במידה רבה מאד	אחוזים	מספרים מוחלטים (אלפים)	
2	10	43	45	100	609.9	סך כולל*
..	..	19	80	100	57.3	דתיים מאד
..	..	41	57	100	311.0	דתיים
..	22	58	19	100	177.5	לא כל כך דתיים
14	22	37	28	100	63.5	לא דתיים

.. נתונים שאינם ניתנים לפרסום בשל מיעוט תצפיות וטעויות דגימה גדולות
* כולל מידת דתיות לא ידועה

מידת הרצון שהילדים יקפידו לשמור על המסורת הדתית

הנתונים מצביעים כי בקרב המוסלמים השאיפה להמשכיות המסורת היא רבה: 50% מעוניינים כי ילדיהם יקפידו על המסורת הדתית "במידה רבה מאד", 36% "במידה רבה". ככל שמידת הדתיות נמוכה יותר, נמצא שיעור גבוה יותר של אלו הנוטים להשאיר את ההחלטה על מידת הדתיות בידי הילדים.

לוח ד. מידת הרצון שהילדים יקפידו לשמור על המסורת הדתית,

לפי הגדרה עצמית של מידת הדתיות

(אחוזים לפי מידת דתיות)

מידת הרצון שהילדים יקפידו לשמור על המסורת הדתית					סך הכל		מידת דתיות
משאירים את ההחלטה בידי ילדיהם	בכלל לא	במידה מועטה	במידה רבה	במידה רבה מאד	אחוזים	מספרים מוחלטים (אלפים)	
7	1	4	36	50	100	609.9	סך כולל*
2	15	76	100	57.3	דתיים מאד
3	..	2	28	64	100	311.0	דתיים
10	..	8	57	22	100	177.5	לא כל כך דתיים
21	5	9	33	31	100	63.5	לא דתיים

.. נתונים שאינם ניתנים לפרסום בשל מיעוט תצפיות וטעויות דגימה גדולות
* כולל מידת דתיות לא ידועה

שינויים במידת הדתיות במהלך החיים

41% מהמוסלמים בני 20 ומעלה (כ- 250,000 איש) מדווחים כי כיום הם דתיים יותר ממה שהיו בעבר: 57% מהדתיים מאד, 41% מהדתיים, 50% מאלה שהגדירו עצמם "לא כל כך דתיים".
תהליך ההתחזקות הדתית מאפיין את הנשים המוסלמיות יותר מהגברים המוסלמים: כמחצית מהנשים (51%) מעידות על עצמן כי נהיו דתיות יותר במהלך חייהן, בהשוואה ל- 30% מהגברים.
59% מדווחים כי נהיו דתיים יותר מבעבר בהשפעת המשפחה או הסביבה, ו- 27% נהיו דתיים יותר בעקבות לימוד ורכישת ידע חדש.
4% בלבד מבני 20 ומעלה, מדווחים כי כיום הם דתיים פחות ממה שהיו בעבר.

תפילה וביקורים במסגד

64% מהמוסלמים נוהגים להתפלל תמיד. נשים נוהגות להתפלל בקביעות בשיעור גבוה מהגברים: 75% בהשוואה ל- 52% מהגברים.
56% מכלל המוסלמים בגיל 20 ומעלה, ביקרו בשנה האחרונה במסגד: 67% מהגברים ו-46% מהנשים.
מבין הגברים: 32% פוקדים את המסגד מדי יום, 28% באים למסגד בימי שישי, 8% רק בחג הקורבן או בחגים אחרים ו- 33% לא באים כלל למסגד.

עמדות בנושאי דת ומדינה

רוב רובו של הציבור המוסלמי (91%) סבורים שצריך לתגבר את לימודי הדת בבתי הספר הממלכתיים.
72% סבורים כי במדינת ישראל צריך להפריד בין דת למדינה: 66% מהדתיים סבורים כך ו- 79% מהלא דתיים.
68% סבורים כי השפעת הדת בתחומים שונים התחזקה בשנים האחרונות. 66% מהמוסלמים, סבורים כי "לדת השפעה חזקה על החיים במדינת ישראל".
44% סבורים שחשוב שתישמע עמדתם של אנשי דת בתהליך קביעת מדיניות.
45% מהציבור המוסלמי נוהגים להתייעץ עם איש דת בעניינים אישיים כלשהם: 55% מהדתיים, ו- 30% מהלא דתיים.

תחושת אפליה על רקע דתי

לשאלה "האם בשנים האחרונות הרגשת מופלה לרעה בשל היותך מוסלמי?", ענו 19% "במידה רבה מאד", 28% "במידה רבה", 22% "במידה מועטה" ו- 30% השיבו ש"בכלל לא" הרגישו מופלים לרעה.

נתונים מתוך סקר הוצאות משק הבית לשנת 2009

סך ההוצאה החודשית לתצרוכת במשקי בית מוסלמים⁵ מסתכמת ב- 10,317 ₪ לעומת 13,625 ₪ במשקי בית יהודים.

לוח ה. הרכב הוצאה חודשית לתצרוכת, לפי קבוצות משניות, 2009:

משקי בית יהודים		משקי בית מוסלמים		
הוצאה באחוזים	הוצאה בש"ח	הוצאה באחוזים	הוצאה בש"ח	
100.0	13,625	100.0	10,317	סך הכל הוצאה לתצרוכת מזון (ללא ירקות ופירות)
12.7	1,728	17.8	1,837	ירקות ופירות
2.9	391	4.3	439	דיור
24.7	3,367	21.3	2,197	אחזקת הדירה ומשק הבית
9.6	1,312	10.7	1,109	ריהוט וציוד לבית
3.7	499	4.9	506	הלבשה והנעלה
3.0	406	4.7	482	בריאות
5.1	702	4.6	472	חינוך, תרבות ובידור
14.8	2,018	7.3	749	תחבורה ותקשורת
19.1	2,604	18.9	1,953	מוצרים ושירותים אחרים
4.4	599	5.5	574	

סך ההוצאה החודשית לתצרוכת במשקי בית מוסלמים מהווה 76% מסך ההוצאה החודשית לתצרוכת במשקי בית יהודים.

ההוצאה למזון (כולל פירות וירקות) במשקי הבית המוסלמים מסתכמת ב-2,276 ₪ והיא גבוהה יותר ממשקי הבית היהודים – 2,119 ₪.

ההוצאה לחינוך, תרבות ובידור במשקי הבית היהודים גבוהה כמעט פי 3 מההוצאה במשקי הבית המוסלמים (2,018 ₪ לעומת 749 ₪ בהתאמה).

⁵ משקי בית מוסלמים מוגדרים כמשקי בית שבהם הדת היא מוסלמית או דרוזית לקט נתונים לרגל חג הקורבן 15.11.10

**לוח ו. הוצאה חודשית (ב- ש"ח) על מוצרים נבחרים במשקי בית מוסלמים
ובמשקי בית יהודים 2009**

משקי בית מוסלמים	משקי בית יהודים	שם המוצר
610	297	בשר ועופות
107	10	פיתות
2	4	לחם אחיד
40	11	קפה שחור
7	4	טחינה
22	14	סלט חומוס
247	158	ריפוי שיניים
68	117	מחשב, אינטרנט ומוצריהם
84	115	נסיעה בתחבורה ציבורית
1,180	1,529	הוצאות לכלי רכב
192	97	סיגריות, טבק וצורכי עישון

ההוצאה החודשית ל**בשר ועופות** במשקי בית מוסלמים היא פי 2 משאר במשקי בית יהודים – 610 ש"ח לעומת 297 ש"ח בהתאמה.

ההוצאה החודשית ל**פיתות** במשקי בית מוסלמים גבוהה פי 10 מאשר במשקי בית יהודים – 107 ש"ח לעומת 10 ש"ח בהתאמה.

ההוצאה החודשית ל**קפה שחור** במשקי בית מוסלמים גבוהה פי 4 מאשר במשקי בית יהודים – 40 ש"ח לעומת 11 ש"ח בהתאמה.